

1. NÆRMERE OM DE NYE PERSONVERNREGLENE

Noen ord og uttrykk må du kjenne

Reglene gjelder for "behandling" av "personopplysninger":

- "*Personopplysninger*" er enhver opplysning som kan knyttes til en privatperson, typisk navn, telefonnummer, epostadresse og arbeidssted, fødselsdato mv. Ulike personers atferdsmønstre på nett eller hvor de kjører eller beveger seg regnes også som personopplysninger. Opplysninger om aksjeselskaper er ikke personopplysninger.
- "*Behandling*" er typisk innhenting, lagring og bruk av informasjon. Å sende en epost er en behandling. Å lagre telefonnumre og kontaktinformasjon på smarttelefon er en annen behandling.

Den "*behandlingsansvarlige*" har ansvaret for å følge reglene. En bedrift er behandlingsansvarlig når den bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvordan de skal brukes. Bedriften beholder ansvaret selv om den bruker for eksempel en systemleverandør eller regnskapsfører til det praktiske. De regnes som "*databehandlere*".

Med "*den registrerte*" menes den personen opplysningene gjelder, for eksempel en ansatt, en kunde eller en kontaktperson hos en bedriftskunde eller hos en leverandør.

Behandlingsgrunnlag

Bedriften må ha et såkalt behandlingsgrunnlag for å behandling av hver enkelt personopplysning til hvert enkelt formål. Kan ikke bedriften peke på et slikt grunnlag, så kan den heller ikke behandle opplysningene.

Typiske behandlingsgrunnlag er:

- det følger av lov eller forskrift at bedriften må behandle opplysninger, for eksempel etablering av oversiktslister på byggeplassen etter byggherreforskriften § 15.
- det er nødvendig for å etterleve en avtale bedriften har med den registrerte (typisk arbeidsavtaler eller medlemskap i en organisasjon krever at det er nødvendig at navn, adresse, kontonummer o.l oppgis)
- den registrerte har samtykket til at opplysninger blir behandlet (det er krav til hvordan man innhenter samtykke og dette kan tilbaketrekkes)
- bedriftens formål med å behandle opplysningene gjør det nødvendig (her mangler det noe?), med mindre den registrertes interesser og behov for beskyttelse går foran (interesseavveining).
- [Les mer om de ulike behandlingsgrunnlagene](#)

Noen opplysninger om personer regnes som sensitive

Som arbeidsgiver skal du være særlig oppmerksom på at opplysninger om medlemskap i fagforening eller helseforhold er regnet som sensitive.

Behandlingsgrunnlag for sensitive opplysninger om ansatte er at det er nødvendig i egenskap av arbeidsgiver (nødvendig for å etterleve avtale).

Det er også egne regler for opplysninger om straffbare forhold, som du må sette deg inn i hvis bedriften behandler slike opplysninger.

Seks grunnleggende krav til behandling av opplysninger om personer:

1. Bedriften må behandle opplysningene på en måte som er lovlig, rettferdig og gjennomiktig.

Bedriften må være sikker på at den har rett til å behandle opplysningene. De registrerte må få skikkelig informasjon om hvilke opplysninger bedriften har og hva den gjør med opplysningene.

2. Bedriften må ha bestemt seg for formålet med å samle inn opplysninger.

Du må bestemme deg for hvorfor du skal behandle opplysningene – før du samler dem inn. Og du skal ikke bruke dem til andre formål.

3. Bedriften må sørge for at opplysningene er tilpasset formålet og at de ikke er mer omfattende enn nødvendig.

Hvis formålet ditt er å få oversikt over alle på byggeplassen, er det ikke sikkert det er nødvendig å oppbevare informasjon om pårørende.

4. Bedriften må sørge for at opplysningene den har er korrekte.

Kravet er ikke absolutt. Bedriften må vurdere hvor viktig det er for den registrerte at opplysningene er korrekte: Jo viktigere det er for den registrerte at opplysningene er korrekte, jo mer må bedriften anstrenge seg for å ha korrekte og oppdaterte opplysninger.

5. Bedriften må slette opplysninger som det ikke lenger er nødvendig å ha (alternativt kan man anonymisere opplysningene).

Har en kontaktperson hos en kunde sluttet i jobben, trenger du ikke kontaktdetaljene hans lenger.

6. Du må lagre og bruke opplysningene slik at de ikke blir misbrukt.

Uvedkommende skal ikke få eller ha tilgang til opplysningene. Jo mer følsomme opplysninger det er snakk om, jo sterkere tiltak er nødvendig for å sikre dem.

Databehandlingsavtale

Når det outsources for eksempel til en IT-bedrift og innhente og behandle personopplysninger må det inngås en databehandleravtale. En databehandleravtale skal sikre at personopplysninger blir behandlet i samsvar med regelverket og setter en klar ramme for hvordan databehandleren kan behandle opplysninger. Et eksempel kan være innføring av elektroniske systemer for å skape oversikt over hvem som er på arbeidsplassen hvor et IT-firma administrerer og drifter løsningen.

Ansatte og personvern

Alle reglene om personopplysninger gjelder også mellom bedriften og ansatte. Men det er sannsynlig at det kommer noen spesialregler våren 2018. For eksempel er det ganske sikkert at dagens regler om innsyn i ansattes e-postkasse mv. og kameraovervåking (på arbeidsplasser) blir videreført.

Arbeidsgivere som har innsyn i hvordan ansatte arbeider og beveger seg (for eksempel sjåførere) bør vurdere lovlighet og gjennomføring grundig.

Konsekvenser ved lovbrudd

Datatilsynet skal føre tilsyn med at bedriftene følger reglene. Det er sannsynlig at det kommer flere tilsyn enn før.

Særlige typer av behandling

Hvis bedriften bruker opplysninger om privatkunder er den i midt i målgruppen for regelverket. De bør være særlig nøye når de skal vurdere hvordan de skal etterleve regelverket.

To typer av bedrifter vil få krav om å ha såkalt personvernombud. Personvernombud er en person i bedriften som har særlig ansvar for det som har med personvern å gjøre. For det første bedrifter som behandler sensitive opplysninger i stor skala. For det andre gjelder det bedrifter som i stor skala driver overvåking av personer (for eksempel kunder) som en del av kjerneaktiviteten.

***